

چیشتی مجبوری عهلی خانی بهگزاده

"چیشتی مجبور" به دیاردهیهکی تیکه‌ل و پیکه‌ل دهگوتریت و ناوی بیرهوه‌رییه‌کانی ماموستا هه‌ژاری موکریانیشه. به‌لام به 6 سائیک پینش بلاوبوونهوهی بیرهوه‌رییه‌کانی ماموستا، کهسایه‌تییه‌کی سیاسی ناوچه‌ی فهیزوللابه‌گی بۆکان – نهمر عهلی خانی بهگزاده‌ی بابامیری (شیاو)، ئهو ناوه‌ی بۆ کۆمه‌لێک له شیعهره‌کانی خۆی هه‌لبژاردوه.

عهلی خان (1371 – 1308 = 1992 – 1929) له ناوچه‌ی فهیزوللابه‌گی – رۆژه‌لاتی بۆکان و باکووری سه‌قز، له دایک بووه و له گوندی تیکان ته‌په‌ی ههمان ناوچه کوچی دوا‌یی کردوه. عهلی خان و برای شو‌رش‌گیره‌که‌ی – عومهر خان، کهوتنه‌ بهر هه‌رش‌ی سه‌راسه‌ریی کۆتاییه‌کانی سالی 1338 ی رژیمی په‌هله‌وی له کوردستان و بۆ ماوه‌ی چه‌ند سال له تاران زیندانی کران.

عهلی خان – که مرخی شاعیری و هه‌ستی نیشتمان په‌روه‌ری ئامیته‌ی یه‌ک کردبوون، له کۆمه‌له‌ شیعری "چیشتی مجبور" دا، کورته‌ میژوویه‌کی رووداوه‌ سیاسییه‌کانی موکریان و بۆکانی به شیعهر هوندۆته‌وه و تیییدا بۆ نمونه، ناوی ده‌یان که‌س له گه‌راوه‌ سیاسییه‌کانی ئهو سالانه و هاوبه‌ندییه‌کانی خۆی – وه‌ک نهمر عه‌زیزی یوسفی و ریزدار غه‌نی بلووریا و جه‌لیلی گادانی و هه‌تری تۆمار کردوون.

له‌ناو ئهو خه‌لکانه‌دا، چه‌ند ناوی په‌یوه‌ندی‌دار به بۆکانیش هه‌ن – وه‌ک عومهر خانی برای و نهمر حسینی فاتحی و میرزا همه‌ سألحی که‌ریمی و میرزا همه‌ سه‌وولی ئیسماعیل زاده و عه‌بدو‌للا سامبه‌گی – که له‌ دوو که‌سه‌ی دوا‌یی گازه‌ده‌ی هه‌یه. هه‌روه‌ها ناوی زیندانه‌وان و قازی و ئه‌فسه‌رانی مه‌ئمووری زیندان و سه‌رۆکی دادگای بۆ میژوو تۆمار کردوون و نه‌فره‌تی لی کردوون.

جگه‌ له‌و شیعهره، عهلی خان گه‌لێک په‌یام و نامه‌ی دۆستانه‌ی به شیعهر بۆ دۆست و ده‌وره‌به‌ری خۆی نووسیون (اخوانیات)، که هه‌موو ئهو که‌سانه و ئهو رووداوانه به‌شیکن له میژووی شاری بۆکان و ده‌وره‌به‌ری.

له شیعهریکدا به‌ناوی "ناش به‌تال" شاعیر هه‌رش ده‌کاته سه‌ر تاقمیکی چه‌ک داناوی هه‌لاتوو له شو‌رش – که ئاشکرایه‌ ده‌بی فیدائینی خه‌لق (ئه‌کسه‌رییه‌ت) بن و به‌و حیسابه، منیش ده‌گریته‌وه! له شیعهره‌که‌دا هه‌ستیکی خاوینی کوردانه‌ ده‌رده‌که‌ویت به‌رانبه‌ر به‌ ئاکاری چه‌وتی تا‌قه‌مه‌که‌ی ئیمه و چه‌ک دانانمان به‌ فیتی حزبی توده‌ی ئیران:

له‌ خیابان مان‌تان ئه‌گرت به‌ مست به‌ر تانگ‌تان ئه‌گرت
یه‌ک ئازادی، دوو مه‌سکه‌ن سێ نان، چوار خان‌تان ئه‌گرت

بۆ تۆرت کرد، بۆ تۆریای؟

پیم بلی له‌سه‌ر چی تۆریای!

باوه‌ پیاره‌ی کۆنه‌کار ئاش به‌تالی خسته‌ن زار
پالتان دایه‌ پالی مار ناخری بوون به‌ یاری غار

بۆ تۆرت کرد، بۆ تۆریای؟

پیم بلی له‌سه‌ر چی تۆریای!

بهكورتی كتیبهكه سهرچاوهیهکی باشه بۆ میژووی سیاسی نیوهی دووههمی سهدهی بیستم له بۆكان و موكریان.

بهداخهوه ئهو كهسانهی وا كتیبهكهیان بلاو كردۆتهوه ئهوهندهیان خۆ ماندوو نهكردوه ههلهكانی بگرن و له ئهجامدا كهمتر فهد و دیریک ههن كه ههلهی چاپیان تی نهكهوتبیت و ئهوه كهمتهرخهمیهکی گهورهیه. هیوادارم له چاپهكانی دواتردا ئهو كهم و كوورییه لهناو بیرییت.

عەلی خانی بیگ زاده بابامیری ناسراو به "شیواو"، "چیشتی مجبور"، ناشر : حهسهنی بابامیری (كوری شاعیر)، سأل ؟، شوین ؟ [ریكهوتی 1378]1999ی بهسهروهیه]، 115 لاپهره، كوردی، سهرهتانووسینی كاك محمهد سهعید نهجاری (ناسق).

